

Куьредин хабарар

Сулейман-Стальский райондин
общественно-политический газет
1931-йисалай акъатзава

Жуван халкъдиз, жуван намусдиз
хъиз, вафалу жен...

Стал Сулейман

Газет гъафтада садра акъатзава

№13 (26592) Жумья, 29-март, 2024-йис

Маса гунин кьимет азадди я

Вахъаяр. Хабарар. Гуьруьшар.

Райондин Къили башсагълугъвал гана

Сулейман-Стальский райондин Къил Саид Темирханова подмосковьедин Красногорск шегьерда «Крокус Сити Холл» концертдин залда къиле фейи террориствилин гьерекагдикди телеф хъайибурун хизанриз башсагълугъвал гана.

«Подмосковьедин «Крокус Сити Холлда» лап мусибатдин вакъиа къиле фена. Террористри концертдин залдал гъужум авунин нетижада цудралди инсанар къена, гзафбурул хирер хъана. Террористри дараматдиз цай яна, яракърай гуьлле гана, ида инсанар телеф ва гзафбуруз хасаратвилер хьунал гъана.

И мусибатдин вакъиади гзафбурун риклера сагъ техжедай хер авуна, магърумвилер гъана. Терроризмдин инсафсуз гьерекагдик гъахьлу авун авач. Инанмиш я хьи, тахсир квайбур тайинарда, абурув чпин жазани агакъда.

Райондин вири агъалийрин патай телеф хъайибурун хизанриз башсагълугъвал гузва, терактдик хасаратвилер хъайибурун чна тереф хуьзва. Чна куь тIал, дерт гьиссзава, хасаратвилер, тIарвилер хъайибуру сагъ хъхьун кIанзава», - кхъенва Саид Темирханова соцсетрин чинра.

Уяхвал хуьн лазим я

Сулейман-Стальский райондин Къил Саид Темирханова «Крокус Сити Холл» дараматда къиле фейи террориствилин гьерекагдик галаз алакьалу яз муниципалитетдин территориядал общественный къайдаяр таъминарунин месэладай оперативный совещание къиле тухвана. Ада районада общественный хатасузвал хуьн ва къайда таъминарунин жигъетдай важиблу серенжемар къабулуниз куьмекна.

Совещанидал къайдаяр хуьдай органрин векилри ДР-дин Оперативный штабдин инструкциярихъ галаз къадайвал эхиримжи йикъара тухвай кIвалахрикай малуматар гана, тухудай кIвалахар тайинарна.

Мярекатдал къейд авурвал, хатасузвал таъминарун патал АСП-рин къилери, къайдаяр хуьдай, чкадин самоуправленидин, региондин ва федеральный органри дикъет-лудаказ кIвалах авун, уяхвал хуьн лазим я.

Генералдихъ галаз гуьруьш

Дагъустан Республикада мугъманвиле хуьнин сергьятра аваз Россиядин МВД-дин СКФО-да авай ГУ-дин начальник Сергей Бачурин Сулейман-Стальский райондай тир «Движение Первых» гьерекагдин жаван активист, Агъа-СтIал Къазмайрин юкъван школадин 2-классдин ученик Замир Небиевахъ галаз гуьруьшмиш хъана. Абурун арада сад-садан гъавурда акъадай, чимивилив ацIанвай ихтилатарни къиле фена.

Сергей Бачурина Замираз адан класс цIийи кIелдай йисалди кадетский классдиз элкьуьрунин ва адакай командадин башчи хьуниз куьмек гун хиве къуна.

СКФО-дин ГУ-дин начальникди пишкеш яз гайи полициядин формади ва планшетдини Замирак еке шадвал кутуна, Замир Небиева вичи хъсандиз кIелда ва чIехи хъайила вичикай офицер жеда лагъана гаф гана.

С. Бачурина инанмишвал къалурна хьи, Замиравай вичин рикле авай мурад къи-

лиз акъудиз жеда.

Гуьруьшдин эхирдай Сергей Бачурина Дагъустан Республикадин къенепатан кра-рин министр, полициядин генерал-лейтенант Абдурашид Мегъамедоваз Замир Ма-хачкъаладай Сулейман-Стальский райондиз къван рекъе хтунин тапшуругъ гана.

Нубатдин заседание

Общественный хатасузвал хуьнин рекъай Сулейман-Стальский райондин администрациядин Къилин заместитель Абуталиб Фатулаеван председателвилек кваз яш тамам тахъанвайбурун крарай ва абурун ихтиярар хуьнин рекъай Комиссиядин (КДН-дин ва ЗП-дин) нубатдин заседание къиле фена. Адан кIвалахда Комиссиядин жавабдар секретарь Мегъамедвели

Аминова, образованидин управленидин начальник Гуьсейин Шихбабаева, ОМВД-дин ПДН-дин инспектор Артур Гъайдарова, райондин прокурордин куьмекчи Наида Мегъамедовади, социальный хилен идарайрин работникри иштиракна.

Заседанидин сергьятра аваз НВФ-дин членрин хизандихъ, Сириядай ва Ирак-дай хканвай аялрихъ галаз тухузвай профилактикадин кIвалахар, и жигъетдай рай-онда авай гъалар веревирдна.

Комиссиядин председатель Абуталиб Фатулаева заседанидал килигзавай месэлайрин важиблувал къейдна, идарайринни организационин руководителриз кIвалах вилик тухуниз эвер гана.

Заседанидал административный 9 материалдизни килигна.

Важиблу месэлайриз килигна

Сулейман-Стальский райондин Къил Саид Темирханова тухвай аппаратдин нубатдин совещанидал муниципалитет патал алай вахтунин важиблу месэлайриз килигна.

Къилди къачуртIа, районада градостроительстводин законрал амал авун патал къабулзавай серенжемрикай архитектурадин ва градостроительстводин отделдин начальник Виталий Алисенова, Къасумхуьруьн, Агъа-СтIалрин ва Герейханован АСП-рин къилер тир Далгат Бабаева, Надыр Эфендиева ва Руслан Алдырова малуматар гана.

Совещанидал Виталий Алисенова лагъайвал, эхиримжи цIуд йисан девирда районада эцигунрин ва цIийикIа туькIуьр хуьвунин кIвалахар градостроительстводин нормативрал амал тавуна тухвана, градостроительстводин, чилерин ва тIебиат хуьнин законар чIурна. И татугайвилерал эхир эцигунин, чпи-чпиз объектар эцигунин вилик пад къунин рекъерай районада эхиримжи вахтара тайин кIвалах тухвана, хейлин кимивилер арадай акъудна.

Райондин администрацияди муниципалитетдин центральный зонадин 5 хуьруьн территориядал хуьрерин агломерациядин мастер-план туькIуьрна, им район 2030-йисалди яшайишдинни экономикадин рекъерай вилик тухунин карда важиблу кам къачун жеда. И программа къилиз акъуддайла чилерин ва градостроительстводин законрал, эцигунрин къайдайрал ва нормайрал кIевелай амал ийида.

Докладчиди къейд авурвал, градостроительстводин хиле къайда тунин ва агъалийрини организационин чпи-чпиз объектар эцигунин вилик пад къунин мураддалди райондин руководстводи и рекъерай са жерге теклифар ва тапшуругъар ганва. Мисал яз, винидихъ къалурнавай татугайвилер арадай акъудун патал чкадин самоуправленидин органринни къайдаяр хуьдай органрин арада менфятлу алакьа таъминарун, ГИСОГД кардик кутун, АСП-рин, райондин администрациядин талукъ къуллугърин ва ресурсралди (герек хъайи чIавуз ишлемишдай шейэралди) таъминарзавай организационин арада авай алакьа хъсанарун, лап тамамвилехъ агакъарун лазим я. И месэлайр райондин Къилин, администрациядин ва гуьзчивалдай къурулушрин гуьзчивилик жеда.

Совещанидал районда кьетIен гъаларикай агъалияр хабардар авунин, чIуру гъалар арадай акъудунин, гъакIни цIаяр къунрин дуьшуйшрикай хуьнин рекъай къабулзавай серенжемрикай ГО-дин, ЧС-дин ва мобилизациядин кIвалахдин отделдин начальник Тарлан Султангагъмедова малумат гана.

Совещанидин нетижаяр райондин Къил Саид Темирханова къуна. Ада килигай месэлайрин важиблувал къейдна, и рекъерай кIвалахар хъсанардай теклифар ва талукъ къуллугъриз тапшуругъар гана.

Чин гъазурайди – Хазран Къасумов

Йикъан месэла

Гатфарин призывдиз гъазурвилер

Йикъари гъафтеяр, гъафтейри варцар эвез ийиз, вахтунни виликди еримишзава. Гъар са вахтунизни вичин къетленвилер, вичиз хас лишанар ава. Ингъе, гатфарин сад лагъай варз тир мартни акъатзава. Тебиатдал чан акъалтзавай, гатфарин чуьлдин кваллахрив эгечзавай йисан и вахтунда, Россиядин вири субъектрихъ галаз санал, Дагъустан Республикадани Яракълу Къуватрин жергейриз жегъилар рекъе тунин гатфарин призывни башламиш жезва.

Алатай гъафтеда Дагъустан Республикадин Къил Сергей Меликова регион гатфарин призывдиз гъазур жезвай галариз талукъарнавай совещание киле тухвана. И месэладиз талукъ яз алай вахтунда республика да киле тухузвай мярекатрихъ ДР-дин военкомдин везифаяр вахтуналди тамамарзавай Замирбег Куьребегова малумат гана. Ада лагъайвал, военный комиссариатди призывдик акагзавайбурун сиягъар гъазурнава ва абуруз виридаз и кардикай хабар гузва. Региондин сборный пунктни жегъилар къабулун ва абуруз къуллугъ ийиз къушунрин частариз рекъе тун патал герек вири шартларалди таъмин я.

ДР-дин Къил Сергей Меликова муниципалитетрин килеривай чкайрал гатфарин призыв тешкилуниз килин фикир гун истемешна, ада къейд авурвал, шегъеррин ва районрин призывдин комиссийрин кваллахдиле санлай призыв киле фидай гъал аслу я.

«Алай йисан гатфарин призывни хъсан галара киле фидайдак за умуд кутазва», - лагъана Сергей Меликова.

Алатай гъафтеда Сулейман-Стальский райондин Къил Саид Темирханова киле тухвай совещанидални, йикъан важиблу маса месэлайрихъ галаз санал, муниципалитетда военный къуллугъдал жегъилар тухунин гатфарин призывдиз гъазурвилер акунин месэладизни килигна.

Военный комиссар Райзудин Женетова лагъайвал, гатфарин призыв 2024-йисан 1-апрелдиз башламишда ва ам 15-июлдалди давам жеда. Алай йисуз армиядиз тухузвайбурун яшар гъафарнава. ИКІ, армиядиз 18 йисалай эгечІна, 30 йисал кван яшара авай жегъилар тухуда. Къуллугъдин вахт са йис яз ама.

Военком Райзудин Женетов вичин рахунра армияда къуллугъ авуникай киле къакъудзавайбурун гъакъиндай законда хъанвай дегишвилерални акъвазна. ИКІ, военкоматди повестка вахкайла татунай жерме артух хъанва, ам 10000-далай 30000 манатдал кван я. Вичин хизандин гъаларикай, яшамеш жезвай ва я келзавай чкадикай военкомат хабардар тавуртІа, призывник 1000-далай 5000 манатдал кван жерме ийида. Призывдин вахтунда яшамеш жезвай чка 3 вацралай виниз вахтунда дегишарнаваз хъайитІа ва идакай военкоматдиз хабар ганвачІа, призывник 10000 манатдалай 15000 манатдал кван жерме ийида. Гила медицинадин комиссиядиз атуникай киле къакъудзавай призывник-

диз гузвай жазани кевиди хъанва: эгер виликдай ам таъкимарзавайтІа, гила ам 15000 манатдалай 25 000 манатдал кван жерме ийида.

Армиядикай киле къакъудзавайбурун уголовный рекъай жавабдарвилеиз чІугун къалурнава. Абуруз 200 агъзур манатдал кван жерме ийиз, 6 вацран вахтунда дустагъда тваз, къве йисал кван вахтунда мажбуривилелди кваллахал желб ийиз ва азадвилеикай магърумиз жеда.

Военный комиссар Райзудин Женетова хабар гайивал, мукъвал тир вахтара республикада призывдин комиссийрин председателрин ва муниципалитетрин военный комиссарин иштираквал аваз инструкторвилеинни методикадин сборар киле фида.

Райондин Къил Саид Темирханова вичин рахунра гатфарин призывдин планда къалурнавай серенжемар киле тухун сад-садав къадайвал авун чарасуз тирди къейдна.

«Призывдин кампания ери аваз ва тешкилувилелди виниз тир дережада киле фин лазим я. Хуьрерин поселенийрин администрацийрин килеривай за военный комиссариатдихъ, военный учетдин столрин работнирхъ галаз лап сих ва тамам алакъада аваз кваллахун, призывникди повестка вахчуникай ва военный комиссариатдиз атуникай киле къакъудзавай дуьшуьшра, талукъ серенжемар къабулун истемешзава», - лагъана райондин Къил Саид Темирханова.

Лагъана кІанда, СВО-дихъ галаз алакъалу яз, эхиримжи сад-къве йисан къене жегъилри армиядиз финикай киле къакъудзавай дуьшуьшар жезва. Совещанидал рахайбуру лагъайвал, армиядиз срочный къуллугъдал тухузвай аскерри СВО-дин зонада иштиракзавайди туш. Са йисуз къуллугъна, абуруз квалериз хуьквезвайди я.

Совещанидал килигай месэладин важиблувал фикирда къуналди, райондин Къил Саид Темирханова военный комиссариатдиз призывдик акагзавай граждандин списокар туькІуьрунин, военный учетдин столрин работнирхъ галаз алава кваллах тухунин, призывдин кампаниядихъ галаз алакъалу яз общественный тешкилатрин, гъабуркай яз дяведин гъерекатрин ветеранрин, армиядай хтанвайбурун, спортсменрин, маришатдин организацийрин векилрин иштираквал аваз информациядинни профилактикадин серенжемар тухунин теклифарни гана.

Хазран Къасумов

Гъурметдин грамота гана

Гъурметдин грамота – им Сулейман-Стальский райондин виридалайни чІехи награда я. Ам район социальный, экономикадин, культураддин ва маса рекъерай вилик финик лайихлу пай кутазвай, чкадин самоуправленидин органрихъ галаз сих алакъада аваз кваллахзавай, зегъметда агалкъунар авай инсанриз гузва.

Райондин Гъурметдин грамотадиз и йикъара Россиядин УФСИН-дин УИИ-дин ФКУ-дин ДР-да авай Сулейман-Стальский районрин уртах филиалдин начальник Рамик Кейбуллагъович Гъабибов лайихлу хъана.

«За активное взаимодействие с органами местного самоуправления по профилактике правонарушений, содействие в наборе граждан для прохождения службы в Вооруженных Силах РФ и в связи со 145-летием уголовно-исполнительной системы России» гафар кхъенвай Гъурметдин грамота Рамик Гъабибов райондин Къил Саид Темирханова шад галара вахкана. Райондин Къили бегъерлу зегъметдай Рамик Кейбуллагъовичаз чухсагъул лагъана, адахъ гележегда къуллугъда агалкъунар хъана кІанзавайди къейдна.

Вичин нубатдай яз кваллахдиз еке къимет гунай Р. К. Гъабибова райондин Къил Саид Темирхановаз сагърай лагъана ва райондин руководство инанмишарна хъи, муниципалитетдин тер-

риториядал законлувал мягъкемарун патал ада вири къуватар эцигда.

Рамик Гъабибоваз райондин Гъурметдин грамота гун гъакІни райадминистрациядин Къилин 1-заместитель Лацис Оруджева, военный комиссар Райзудин Женетова, общественный хатасузвал хуьнин рекъай райадминистрациядин Къилин заместитель Абуталиб Фатулаева ва жавабдар маса юлдашрини мубаракна.

Текст кхъейди ва шикил ягъайди Хазран Къасумов я

Ватанпересвал

Игитрин орденар багърийрив вахкана

Военный махсус серенжемда къалурай жуьрэтлувиляй ва игитвилеикай Сулейман-Стальский райондай тир 4 кас къейдалай гуьгъуьниз государстводин наградайриз лайихлу хъана. Кылди къачуртІа, къасумхуьруьнви, СВО-да реактивный артиллериядин дивизиондин управленида водителдин везифаяр тамамарай Тагъир Агъметулаевич Маметоваз Пак Георгийдин IV-дережадин (Орден Святого Георгия IV степени) орден гана.

«Жуьрэтлувиляй» орденриз (Орден Мужества) СВО-дин зонада лишанчи (наводчик) яз хъайи Фарид Саададинович Абдурагъманов (ДаркІуш-Къазмар), мотострелковый ротадин женгинин машиндин командирдин везифаяр тамамарай Камиль Фейрудинович Бабаев (Къулан-СтІал), мотострелковый батальон таъминарунин взводдин автомобилрин отделенидин водителдин - радиотелефонистдин везифаяр тамамарай Вадим Абдулсаидович Мирзоев (Эминхуьр) лайихлу хъана.

Алатай гъафтеда райондин Къил Саид Темирханова администрацияда винидихъ тІварар къунвай къегъалрин диде-бубайрихъ, уьмуьрдин юлдашрихъ, мукъва-къилирихъ галаз гуьруьш тешкилна, абуруз башсагълугъвал гана, орденар вахкана.

Ихътин къегъал рухваря тербияламишунай Саид Темирханова абуруз сагърай лагъана, къегъалрин экуь къаматар ва тІварар районгъелирин рикІера амуькдайди къейдна.

Х. Гъажибалаев

Дагъвийриз хас къилих

«Ватандин сан камарални чипералди ваь, адахъ кузвай рикІералди алцумиз жеда», - кхъенва са бендина Дагъустандин халкъдин шаир Майрудин Бабаханова. Ватандихъ рикІ кузвай, викІегъвал, намуслувал, хайи чилел рикІ хъун хътин пак ерияр хас тир къегъалар чи районда виликдайни хъайиди я, абуруз гилани ава. Донбасда Россиядин Яракълу Къуватри тухузвай военный махсус серенжемда чи райондай саки 400 касди иштиракун, СВО-дин зонада жуьрэтлувилер къалурани и кардин патахъай ачухдиз шагидвал ийизва.

Алай йисан алатнавай вахтунда райондай 11 касди военный къуллугъдин икърар кутІунавайдини фикирда къуртІа, дамахдивди лугъуз жеда хъи, чи районгъелияр халис ватанпересар, дагъвийриз хас къилихдин инсанар я.

Чаз къейд ийиз кІанзава хъи, СВО-дин зонада чпин ватанпересвилеин буржи къилиз акъудзавайбурун ва абурун хизанрин гъакъиндай райондин руководстводи къетІен къайгъударвал ийизва, абурун тІалабунар, теклифар къилиз акъудун патал алахъзава.

(Чи корр.)

Стлал Сулейманан - 155 йис

«Девирдал твар эцигай шаир»

Дагъустандин халкъдин шаир, XX асирдин Гомер Стлал Сулейманакай машгур гзаф ксар гифар кхьенва, гзафбуру адаз чпин эсерар бахшнава. 1934-йисуз Москвада кбиле фейи Вирисоюздин писателрин съездилай гуьгъуьниз Стлал Сулейманан твар неинки чи зурба уьлкведа, къецепатани машгур хъана.

А.М. Горький и Сулейман Стальский на I съезде советских писателей. Москва, 1934 г.

«Эгер чна гьар са халкъдин культурадин вил вегейтла, анай чаз чпин девиррал мешреб гьайи инсанар жагьйда. Ахьтин ксарин твараралди девирар лишанламишиз жеда: Гомеран девир, Платонан, Эсхилан, Дантедин, Шекспиран, Пушкинан, Эминан... девирар... Неинки са лезги халкъ паталди, гьакл Дагъустан паталдини XX-асир, гьич са шакни алачиз, Стлал Сулейманан тваричхъ галаз алакьалу я», - кхьизва Дагъустандин халкъдин шаир Фейзудин Нагьиева 2009-йисуз акьатай «Самур» журналдин 2-нумрада вичин макьалада.

Къазахрин ашукь (акын) Джамбул Джабаева вичиз «Дагъустандин билбил» лагьана твар гайи, Андрей Безыменскийди «Чпикай баркалувилин маниар тукьгьурна кляндай ва тукьгьурдай шаиррикай сад Стлал Сулейманан я» лагьай XX асирдин Гомераз Демьян Бедныйди, Александр Прокофьева, Джамбул Джабаева, Николай Асеева, Янка Купалади, Илья Сельвинскийди, Сергей Васильева, Видади Насеха, Вера Инбера, Юрий Свешникова, Лебедев-Кумача, Михаил Исаковскийди (инал за Дагъустандин шаиррин тварар къазвач) ва гзаф масабуру баркалувилин чалар бахшна.

Гаф кватай чкадал кьейд ийиз кляндава хьи, Дагъустандин халкъдин шаир Майрудин Бабаханова тукьгьурна 2009-йисуз акьудай «Сулейманан бахшзава» кьил алай ктаба (ам 186 чиникай ибарат я) 77 авторди Стлал Сулейманан бахшна кхьенвай шаирар гьатнава.

Стлал Сулейманан кьетген ва зурба бажарагьдиз урусрин чьехи писателрини еке кьимет гана. И кар къалурун патал заз агьадихъ са шумуд келима рикьел кхиз кляндава:

Максим Горький: «Сулейман хьтин поэзиядин жавагьирар яратмишиз бажарагьвал авай инсанар куьне хуьх».

Михаил Шолохов: «Стлал Сулейман халкъди вичи чьехи авур, амма машгурвал совет властдин девирда агакъай гьакьикь халкъдин шаиррикай сад я».

Петр Павленко: «Сулейман вичин уьмуьрда кьел-кхьин тийижир инсан хьанатлани, ам савадсуз тир лугъун дуьз туш...»

Николай Тихонов: «Инсан аклажардай къван зегьметар и касдиз гзаф акуна, амма ам неинки аклаж хьанач, уьмуьрдин вири азиятрилай ам вич кхаж хьана».

Сергей Липкин: «Сулейманал къведалди икь фагьумдин генгвилелди, чагурунин ашкъидалди, шаирвилин ялвалди Дагъустандикай лагьай садни авачирди шак алачир кар я».

Леонид Леонов: «Стлал Сулейман гзаф зурба ва халис шаир я... Дагъустандин чьехи ашукьдин рикьел вичин Ватандин накьан перишан югь хьсандиз аламай. Гьавилай ам адан гьалибвилерив ацанвай къенин йикьал ва гурлу пакагьан йикьал ашукь тир...».

И сиягь чавай мадни давамариз жеда. Зи фикирдалди, ахьтин лазимвал авач, Стлал Сулейман вуж ятла, виридаз хьсандиз чизва.

Стлал Сулейманакай гьазурнавай и макьала заз XX асирдин Гомеран шаиратдин булагдай яд хьвайибурукай сад тир агьастлалви, Дагъустандин халкъдин шаир, илимин доктор Фейзудин Нагьиева кхьей цараралди акьалтариз кляндава:

«Чаз, къенин аямдиз, Стлал Сулейман лезгивилин, инсанвилин, дувтилин, ватанпересвилин ва мадни гзаф хьсан терефрин ибрет я. Адан шаиратдин михьи, сеслу булагдай дад чи халкъ паталди гьамишанда руьгьдин мелгьем яз амукьда. Шаир хайи 18-майдин югь гьам Лезгистанда, гьам Дагъустанда фадлай шаиратдин суварин йикьаз элкьенва. И юкьуз къуд патахьай Сулейманан чаларал рикьел алайбуру кьвалт жезвай Агьа-Стлал саки «Поэзиядин Эллададиз» элкьезва».

Гьазураиди - Хазран Кьасумов

Хизандин йис

Муаллимрин хизан

Гьуьрметлу, ахлакъ-низам, ферли веледар авай, чьехид-гьевчид чидай, мугьманперес ва ватанперес гьар са хизан хуьруьн, райондин, санлай обществодин бине ва дамах я.

«Кьилди къачур са хизандин бахтуникай санлай уьлкведин бахт арадал къевезва», - кьейдна Россиядин Федерациядин Президент Владимир Путина. Хизандилай, адан тамамвилелай гзаф къадар крар аслу я. Гьавилай 2024-йис Россияда Хизандин йис яз малумарни авунва.

... Эгер ваз са йисан хьсанвал ийиз кляндаватла, гергер цуз, цувад йисан хьсанвал ийиз кляндаватла, са емишдин тар актура, эгер вири уьмуьрдин хьсанвал ийиз кляндаватла, инсан тербияламиша, лугъузва халкъдин мисалда. Дерин чирвилер авай, кар алакьдай, обществодиз хийир гудай инсан тербияламишун регьят кар туш. Ахьтин инсанар тербияламишун карда муаллимрин зегьмет екеди я. Акьалтзавай несил тербияламишуниз, абур уьмуьрдин шегьредал акьудуниз чпин вири уьмуьр бахшнавай муаллимар, гьатта тамам тухумар чи арада гзаф ава.

- Муаллимвал чи тухумдин кеспи я лагьайтла, зун са кьусни ягьалмиш жедач, - лугъузва Вино-Стлалрин юкьван школада урус чаланни литературдин муаллимвиле кьвалахзавай Шихнабиев Агьмед Мирзоевича. - Гьич тахайтла, чи Шихнабиеврин тухумдай цуд касди акьалтзавай несилдиз чирвилер ва тербия гана, и кар давамни ийизва.

Чаз малум хьайивал, Агьмед муаллимдин дах Мирзе Шихнабиева 1958-йисалай 1970-йисалди муаллимвиле кьвалахна, цудралди дагьвийрин гадаярни рушар савадлувилин рекьел акьудна.

Агьмед Шихнабиеван вахар Гуьзел (Москвада), Ракьют, уьмуьрдин юлдаш Мариятни школада муаллимар я.

- Захь чьехи ва гьуьрметлу хизан ава, зун зи рикьел алай пешедин иесини я, - лугъузва А. Шихнабиева. - Гьавилай за зун бахтлу кас, хизандин кьил язни гьисабзава.

Агьадихъ чаз и бахтлу хизандикай са тлимил ачухдиз рахаз кляндава.

Агьмед Шихнабиев 1951-йисан 13-августдиз Кьасумхурел дидедиз хьана. 1958-йисуз Шихнабиеврин хизан Вино-Стлалрин хуьруьз куьч хьана, 1968-йисуз Агьмеда инин юкьван школа вири предметрай хьсан кьиметар аваз акьалтарна.

Гьевчи чавалай тухумдин кар давамарунин къаст рикьел авай А. Шихнабиев В. И. Ленинан тварунихъ галай Дагъустандин госуниверситетдин филологиядин факультетдик экечна.

- Кье йисалай, 1970-йисуз, зи дах рагьметдиз фена, ругуд аял авай чи хизан лап дарда гьатна, - ихтилатзава Агьмед муаллимди. - Гьиле цийиз эхцигзавай кьвалерни авай. Гьавилай зун университетда заочникаказ кьелун давамаруниз, хизандиз фу гун патал кьвалахуниз маж-

бур хьана.

1971-йисуз Вино-Стлалрин юкьван школада муаллимвиле къуд вацра кьвалах авур А. Шихнабиев Советрин Армиядин жергейриз эвер гана. Ватанпересвиле буржи жегьилди Кьазахстанда кьилиз акьудна.

1973-йисуз армиядай старший сержант яз хтай Агьмед Мирзоевич Нуьцъуьгьрин юкьван школада урус чаланни литературдин муаллимвиле кьвалахал къабулна. Ада вичи лугъузвайвал, саки гьар юкьуз Вино-Стлалдилай Нуьцъуьгьиз кьвачи-кьвачи физ, хуьквез, 21 йисуз Кьварчагь дередин аялриз тарсар гана.

1994-йисан 15-мартдилай инихъ Агьмед Мирзоевича Вино-Стлалрин юкьван школада муаллимвиле кьвалахзава, дагьви балайриз чьехи урус халкъдин чал ва литература чирзава.

- Нуьцъуьгьрин ва Вино-Стлалрин школайра кьвалахдайла за са шумуд йисуз школьникрин производстводин бригадайриз регьбервални гана, - лугъузва А. Шихнабиева. - Школьникри «Коммуна», «Самурский» ва «Юхаристальский» совхозрин зегьметчийриз ципицлар, пинияр, алучаяр кьвалт хьувунин кьвалахра куьмекар гана. Кьвалах авай, школьникриз зегьметдин къадир чир жезвай хьсан вахтар тир абур.

Тежрибалу муаллим, хьсан несигьатчи тир Агьмед Мирзоевича Вино-Стлалрин юкьван школада кардик къай краеведческий музейдин директорвилин ва ТОКС-дин руководителвилин везифаярни кьиле тухузва.

Чна винидихъ лагьайвал, Агьмед Мирзоевичан уьмуьрдин юлдаш Марият Зиявутдиновнани муаллим я. Ам 1956-йисан 17-мартдиз Вино-Стлалрин хуьре дидедиз хьана.

Марията 8-классдал къван хайи хуьруьн школада кьелна,

10-класс Кьулан-Стлалрин юкьван школада акьалтарна. Гьеле 9-классда кьелзавайла «Закай гележегда сифтегьан классрин муаллим жеда» кьил алаз сочинение кхьей жегьил руш Буйнаксдин педагогический училищедик экеचना, 1977-йисуз анаг акьалтарна. Гьадалай инихъ Марият Зиявутдиновнади школада сифтегьан классрин муаллимвиле кьвалахзава.

Лагьана клянда, яргьал йисара муаллимар яз кьвалахзавай Агьмед ва Марият Шихнабиеврихъ агалкьунар, хьсан негьижаяр ава. Абуру чирвилер ва тербия гайи цудралди гадайрикайни рушарикай гележегда чьехи дережайрин руководителар, хьсан пешекарар (духтурар, инженерар, муаллимар)... хьанва. Кьилди къачуртла, алимар хьанвай Владимир Бабаевал, Мухлисат Исмаиловадал, Элеонора Яралиевадал, Тамара Шихнабиевадал, Бат Батовал ва масабурал муаллимри дамахзава.

Агьмед Мирзоевич ва Марият Зиявутдиновна чпи чирвилер гайи виликан ва къенин ученикрикай рахадайла, зи рикьел Дагъустан Республикадин Кьил Сергей Меликова лагьай гафар къевезва: «...Сифтени-сифте муаллимдикай я ученик патал дуьзгьун чирвилерин ва тербиядин чешме жезвайди». Лап гьахьлу, тежрибади субтнавай делил я.

Тухумдин кар тир муаллимвиле пешеди хьиз, Агьмед ва Марият Шихнабиевриз ферли 3 веледди ва 3 хтулди риклин шадвал, уьмуьрдал къарувал, гележегдихъ инанмишвал гузва. Абурун гадаяр тир Шихнабиди Кьасумхурел КЦСОН-да, Хабиба Тюменда газдин организацияда кьвалахзава, Тамерлан хизандихъ галаз хуьре яшамиш

жезва.

«Муаллим, вич куз, масадаз ишигь гузвай шем я», - лагьанай XIX асирда яшамиш хьайи Италиядин шаир Джованни Рuffиниди. Ингье, Агьмед Мирзоевича ва Марият Зиявутдиновнади масадбуруз ишигь гуз, талукь тирвал, 53 ва 46 йис я. Икьван йисара ашкъидалди кьвалахал физвай ва шадвилелди кьваллиз хуьквезвай абур бахтлу ксар я. Чпини гьакл фикирзава.

Агьмед ва Марият Шихнабиевриз школадин коллективдин ва хуьруьнвийрин патай лайихлу гьуьрметни ава.

Хазран Кьасумов, РФ-дин журналистрин Союздин член

Волейболдай акъажунар

Райондин 1-нумрадин ДЮСШ-дин залда Сулейман-Стальский райондин кВенкВечивал патал школайрин рушарин командайрин арада акъажунар кыле фена.

Крым Россиядик акат хъуна 10 йис тамам хъуниз талукъарнавай турнир районда кардик квай спортдин, туризмдин ва жегилрин крадай Комитетди тешкилнавайди тир.

Турнир ачухунин мярекатдал тебрикдин келимаяр гъаз райадминистрациядин Кылин заместитель Заур Къагъриманов ва спорткомитетдин директор Чингиз Абдулмежидов рахана.

Кызгындаказ кыле фейи акъажунар 1-чка Къасумхурун 2-нумрадин, 2-чка

Курхурун 1-нумрадин ва 3-чкани Алкъвадрин юкъван школайрин рушарин коман-

дайри къуна. Абуруз кубокар, медалар ва грамотаяр гана.

Жаванрихъ галаз гуруш

Агъа-Сталрин АСП-дин кыл Надыр Эфендиева поселенида спортдин физкультурин кВалах вилик тухуниз, жаванрин арада сагълам умуър райж авуниз, аялар спортдин секцийриж желб авуниз артух фикир гузва. И мураддалди Н. Эфендиев и йикъара Агъа-Стал Къазмайрал аздаказ кършахар къунай кардик квай филиалдиз фена, тренеррихъ ва жаван спор-

тсменрихъ галаз гурушмиш хъана.

Надыр Эфендиева жаванрихъ галаз сагълам умуър тухуникай, спортдал машгъл хъуникай авай хийирдикай, райондин машгъл спортсменрикай метлеблү ихтилатар авуна, гъа са вахтунда, жаван спортсменриж наркомания-дикай, ичкидикай, ппАпрусдикай инсандин сагъламвиллиз еке зиян авайдакай лагъана.

- Надыр Низамиевича жаван спортсменрихъ галаз неинки муквал-муквал ихтин гурушар кыле тухузва, гъакни поселенида спортдин жуьреба-жуьре акъажунар тешкилзава, чи спортсменар маса районриж турнирриж финиз пулунин такъатрин патахъай кумекарни гузва, - лугузва тренер Спартак Мегъамедова. - Ихтин баркаллу крадай чна адаз чухсагъл лугузва.

Хазран Къасумов

Эминхурун кылихъай фенвай майишатрин арайринди тир къанал капитальнидаказ ремонт хъувун тавуна цуд йисар тир. Ида гъам арендаторриж КФХ-риж, гъам агъалийриж узуьмлүхриж, багълариз, салариз яд гунин кар четинарзавай. И кар фикирда къуналди, тарари, нацлди басмишнавай къанал капитальнидаказ ремонт хъуна (шикилда). Ида хурун кланихъ галай, виликдай са шумуд йисара са менфятни къачун тийиз гадарнавай чилер, дигидай мумкинвал гуда.

(Чи корр.)

Къанал къайдадиз хкана

чегинзава – гатун и зегъем юкъуз а кесибди бригадиррихъ галаз никлин кьерехда ацукъна тукъуъл эрекъ хъазва, чазни абур язукъ кьезва. Цавай цай аватзавай юкъуз им гуж тушни?!...»

Цил еке банан

Чими тропикдин улькейра жедай маса емишар хъиз, чи улькедин шегъеррин туквенриж ва базарриж бананар сифте акъатнавай йисар тир.

Аламишедиз (гилан Эминхурун) вичин буба-дидедал кыл чугъаз хукъведайла Мегъамеда (тIвар дегишарнава) шегъердин базардай къачуна са шумуд бананни хкана. Абуруз икъван чIвалди банан акунвайди тушир.

- Гьик хъана, кьез банан бегенмиш хъанани?, - хабар къуна кьвед-пуд йикъалай Мегъамеда вичин бубавайни дидедай.

- КIас ядайла са тIмил кевивал авайтани, дадуниз са акъван пис тушир, - жаваб гана бубади. - Амма, емишдиз вичиз килигайла, къене авай цил лап екеди тир, гъакъван цил гадарун гъайифни атана чаз...

Хазран Къасумов

Конкурс кыле фена

И йикъара Агъа-Стал Къазмайрин юкъван школада муаллимрин арада «Самый классный классный» республикадин конкурсдин муниципальный пай кыле фена. Школадин директор Жабраил Асланова мярекат хуш келимайралди ачухна.

Конкурс заочный (иштиракчин партфолиодиз кымет гун) ва очный «Я и мой класс», «Импровизация» яратмишунрин кВалахрихъ галаз танишарунин къайдада кыле фена.

Мярекатда классрин руководителар тир 7 муаллимди иштиракна. Адан нетижада 1-чка Карина Якъубовади (Къасумхурун 2-нумрадин СОШ), 2-чка Фарида Шагъмирзоевади (Агъа-Стал Къазмайрин СОШ), 3-чкаяр Тамилла Амрагъовади (Цийихурун СОШ), Афият Нурметовади (Эминхурун СОШ) ва Малина Сефералиевади (Герейханован 2-нумрадин СОШ) школайрин муаллими къуна.

Гъалибчидизни, призерриж РУО-дин патай грамотаяр гана.

Лена Саидова

Къез чидани?

• Филди са юкъуз 90 литр къван яд хъазва.
• Са грамм вирт газурун патал чIжре агъа клан 2000 цукъведал къван лув гана кланда.
• Акулади, вичи гъужумзавай гъайванди - кърбандди аксвал кьалурдайла, хасарат тагурай лугу-

гуз, маса гъайванар къадайла, вилер кьезава.

• Яд хъун тавуна виридалайни гзаф вахтунда акъвазиз жедай гъайванар девеяр ваь, тартарар (гъамбардин кьифер) я.
• Вагъши кацерин жинсиникай виридалайни хагалуди пеленг я.
• Жирафрилай балкIанрилайни йигиндиз звериз алакьда.

Мошенничество в соц. сети «WhatS app»

Мошенничество в социальных сетях набирает все большую популярность среди преступников. В социальных сетях злодеям не составит труда выдать себя за другого человека или замаскироваться под известный бренд, чтобы завоевать ваше доверие. Иногда они неделями обрабатывают свою жертву, прежде чем повернуть аферу. С развитием цифровых технологий преступники изобретают все более хитроумные планы обмана.

В настоящее время наиболее популярным видом мошенничества, является, создание несанкционированного программного обеспечения, используемого для неправомерного доступа к компьютерной информации мессенджера Whats App, с целью совершения преступлений, направленных на хищение денежных средств граждан.

Наиболее действенным способом профилактики данного вида мошенничеств является двухфакторная аутентификация пользователя в мессенджере Whats App. Кроме того, при возникновении необходимости осуществления денежного перевода знакомым по их просьбе в мессенджере, следует связываться с ними, прежде чем произвести транзакцию.

Кража

Кража - тайное хищение чужого имущества, одно из преступлений против собственности, предусмотренных российским уголовным законом1. Квалифицирующими признаками кражи являются случаи ее совершения: а) группой лиц по предварительному сговору; б) с незаконным проникновением в помещение либо иное хранилище; в) с причинением значительного ущерба гражданину; г) из одежды, сумки или другой ручной клади, находившихся при потерпевшем.

К числу особо квалифицированных видов краж относится кража, совершенная с незаконным проникновением в жилище либо в крупном размере. Наконец, наиболее опасной по УК РФ является кража, совершенная организованной группой либо в особо крупном размере.

Следователь Казнахмедов А. К.

«Сулейман-Стальский район» муниципальный райондин администрациядин работникрин коллективди ва райондин Собранидин депутатри играми диде Пирмегъамедова Раянт кечмиш хъунихъ галаз алакьалу яз, СВО-дин иштиракчи Пирмегъамедов Мурадиказ, адан хизандиз ва мукъва-кылийриж башсагълугъвал гузва.

«КЮРИНСКИЕ ИЗВЕСТИЯ» (на лезгинском языке)

Тешкилатчи: Сулейман-Стальский райондин администрация

Кылин редактор А. М. Мирзалиева

Редакциядин ва издателдин адрес: 368760, Къасумхурун,

СтIал Мусаибан куьче, 3. Телефон: 89064505740

Печатдин кIвал

Газетдин электронный почта kizvestiya86@mail.ru

Газета зарегистрирована Южным окружным межрегиональным территориальным управлением по делам печати, телерадиовещания и средств массовых коммуникаций, регистрационный номер ПИ №10-4325 от 28.01.2002г.

Редакциядинни макъалайрин авторрин фикирар сад тахъун мумкин я. Макъалайрин, абур гъизвай деллирин дуьзвилини патахъай жаваб авторри чпи гуда. Макъалайриж рецензияр гузвач ва абур элкьвена вахъузвач. Чап ийиз вахъудай вахт 15:00. Чап ийиз вахъана 10:30
Газетдин индексар: Йисан – 63323; Зур йисан – 51369
Газет йиса 52 сеферда акъатзава.
Гъ – И лишандик квай материалар гъакъидихъ чапзавай бур я.
12+ - Икъван яшар хъанвайбуру кIелрай.
Газет ООО «Типография-М» типографияда чапна, 368600, Дербент шегъер, С. Кърбанован куьче, 25. Тираж 1450. Зак. №